

Upravljanje i vođenje Javne vatrogasne postrojbe centra za zaštitu od požara Poreč

Bratović, Robert

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **The Polytechnic of Rijeka / Veleučilište u Rijeci**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:125:940797>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-26**

Repository / Repozitorij:

[Polytechnic of Rijeka Digital Repository - DR PolyRi](#)

VELEUČILIŠTE U RIJECI

Robert Bratović

**UPRAVLJANJE I VOĐENJE JAVNE VATROGASNE
POSTROJBE CENTRA ZA ZAŠTITU OD POŽARA POREČ**

(završni rad)

Rijeka, 2021.

VELEUČILIŠTE U RIJECI

Poslovni odjel
Stručni studij Poduzetništvo

UPRAVLJANJE I VOĐENJE JAVNE VATROGASNE POSTROJBE CENTRA ZA ZAŠTITU OD POŽARA POREČ

(završni rad)

MENTOR

Dr.sc. Zlatko Šehanović

STUDENT

Robert Bratović

Rijeka, kolovoz 2021.

VELEUČILIŠTE U RIJECI

Poslovni odjel

Rijeka, 1. ožujka 2021.

ZADATAK za završni rad

Pristupniku Robertu Bratoviću MBS: 2423000021/17

Studentu preddiplomskog stručnog studija Poduzetništvo **izdaje se zadatak završni rad – tema završnog rada pod nazivom:**

Upravljanje i vođenje Javne vatrogasne postrojbe Centra za zaštitu od požara Poreč

Sadržaj zadatka: Obraditi temu javnih vatrogasnih (JVP) postrojbi u Republici Hrvatskoj kroz njihovu povijest, današnji ustroj, zakonski okvir te sustav upravljanja i vođenja JVP. Posebno obraditi temu rada, odnosno Javnu vatrogasnu postrojbu Centar za zaštitu od požara Poreč kroz povijesni aspekt, današnji ustroj, upravljanje. Obraditi djelatnost i temeljne aktivnosti JVP Poreč, upravljanje i vođenje, organizacijsku strukturu i organizaciju rada. Na kraju centralnog djela rada potrebno je analizirati upravljanje i vođenje u JVP Poreč te dati pogled na budućnost rada i djelovanja iste.

Preporuka: Temeljem dugogodišnjeg rada i iskustva koristiti sva stečena znanja u izradi rada. Koristiti literaturu kolegija i srodnih kolegija. Analizirati povijest JVP u Republici Hrvatskoj kroz literaturu, biltene i internetske izvore. Za zakonski okvir konzultirati bazu podataka Narodnih novina.

Rad obraditi sukladno odredbama Pravilnika o završnom radu Veleučilišta u Rijeci.

Zadano: 1. ožujka 2021.

Predati do: 15. rujna 2021.

Mentor:

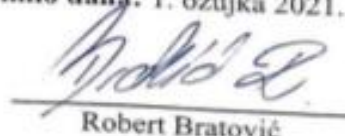
Dr. sc. Zlatko Šehanović

Pročelnica odjela:

dr. sc. Anita Stilin

Zadatak primio dana: 1. ožujka 2021.

Robert Bratović

Dostavlja se:
- mentoru
- pristupniku

IZJAVA

Izjavljujem da sam završni rad pod naslovom Upravljanje i vođenje
Javne vatrogasne postrojbe izradio samostalno pod
Centra za zaštitu od požara Poreč
nadzorom i uz stručnu pomoć mentora Dr. sc. Zlatko Šeharović

Robert Bratorić

Ime i prezime

Robert Bratorić

(potpis studenta)

SAŽETAK

Predmet ovog završnog rada bio je upravljanje i vođenje odabrane Javne vatrogasne postrojbe "Centar za zaštitu od požara" Poreč. Kroz rad se također dao detaljan uvid u organizaciju, vođenje i upravljanje odabrane Javne vatrogasne postrojbe. Nadalje, u radu se dao i širi uvid u upravljanje i vođenje javnih vatrogasnih postrojbi na razini Republike Hrvatske. Temeljni cilj rada bio je pokazati na koji način je organizirano upravljanje i vođenje Javne vatrogasne postrojbe "Centar za zaštitu od požara" Poreč. Ciljevi su također dati uvid u organizacijsku upravljanja i vođenja javnih vatrogasnih postrojbi na razini Republike Hrvatske; dati uvid u zakonodavni okvir djelovanja javnih vatrogasnih postrojbi na razini Republike Hrvatske; dati uvid u poslovnu organizaciju Javne vatrogasne postrojbe "Centar za zaštitu od požara" Poreč.

Ključne riječi: *javna vatrogasna postrojba; Poreč; vatrogastvo; upravljanje i vođenje*

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
1.1. Problem i predmet rada.....	1
1.2. Svrha i ciljevi rada.....	1
1.3. Struktura rada.....	2
2. JAVNE VATROGASNE POSTROJBE U REPUBLICI HRVATSKOJ	3
2.1. Povijest vatrogastva na području Republike Hrvatske	3
2.2. Današnji ustroj vatrogastva na području Republike Hrvatske.....	4
2.3. Zakonodavni okvir.....	8
2.4. Upravljanje i vođenje javnih vatrogasnih postrojbi u Republici Hrvatskoj.....	10
3. JAVNA VATROGASNA POSTROJBA CENTAR ZA ZAŠTITU OD POŽARA POREČ	13
3.1. Povijest vatrogastva na području Poreča	13
3.2. Današnji ustroj vatrogastva na području Poreča	14
3.3. Upravljanje i vođenje Javne vatrogasne postrojbe "Centar za zaštitu od požara" Poreč	17
3.3.1. Djelatnost i temeljne aktivnosti Javne vatrogasne postrojbe "Centar za zaštitu od požara" Poreč	17
3.3.2. Organizacijska struktura Javne vatrogasne postrojbe "Centar za zaštitu od požara" Poreč	18
3.3.3. Organizacija rada Javne vatrogasne postrojbe "Centar za zaštitu od požara" Poreč	22
3.3.4. Prikaz tijeka intervencije	24
3.4. Analiza upravljanja i vođenja Javne vatrogasne postrojbe "Centar za zaštitu od požara" Poreč	27
3.5. Budućnost Javne vatrogasne postrojbe "Centar za zaštitu od požara" Poreč	31
4. ZAKLJUČAK.....	33
5. POPIS LITERATURE	35
6. POPIS KRATICA	36
7. POPIS TABLICA, GRAFIKONA, SHEMA I SLIKA	37

1. UVOD

Vatrogastvo s osnovnom djelatnosti spašavanja ljudi i imovine ima dugu povijest i iznimno važnu ulogu u društvu. S obzirom na djelatnost, radi se o humanom poslu. Javne vatrogasne postrojbe na području Republike Hrvatske vatrogasnu djelatnost obavljaju kao javnu službu, a na razini države za vatrogastvo su nadležne Hrvatska vatrogasna zajednica kao središnjeg tijela državne uprave. U nadležnosti navedene službe djeluje ukupno 91 profesionalna vatrogasna postrojba i 1.827 dobrovoljnih vatrogasnih društava koje broje oko 60.000 vatrogasaca od kojih je oko 95% dobrovoljnih vatrogasaca. U Republici Hrvatskoj djeluju 72 javne vatrogasne postrojbe, a u sklopu Vatrogasne zajednice Istarske županije djeluje i Javna vatrogasna postrojba "Centar za zaštitu od požara" Poreč.

1.1. Problem i predmet rada

O uspješnom upravljanju i vođenju javne vatrogasne postrojbe ovisiti će i uspješnost obavljanja vatrogasnih intervencija. S jedne strane, upravljanje i vođenje javnih vatrogasnih postrojbi na razini Republike Hrvatske uređuje se nizom zakona, pravilnika, uputa i akata. S druge pak strane, javne vatrogasne postrojbe nalaze se pod sve većim pritiskom raznih intervencija. S obzirom na problematiku, predmet ovog završnog rada je upravljanje i vođenje odabrane Javne vatrogasne postrojbe "Centar za zaštitu od požara" Poreč. Kroz rad će se dati detaljan uvid u organizaciju, vođenje i upravljanje odabrane Javne vatrogasne postrojbe, kao i u budućnost iste. Također, dati će se širi uvid u upravljanje i vođenje javnih vatrogasnih postrojbi na razini Republike Hrvatske.

1.2. Svrha i ciljevi rada

Svrha rada je, na odabranom primjeru, sistematizirati spoznaje o upravljanju i vođenju Javnih vatrogasnih postrojbi u Republici Hrvatskoj.

Temeljni cilj rada je pokazati na koji način je organizirano upravljanje i vođenje Javne vatrogasne postrojbe "Centar za zaštitu od požara" Poreč. Ciljevi su također:

- Dati uvid u organizacijsku upravljanja i vođenja javnih vatrogasnih postrojbi na razini Republike Hrvatske
- Dati uvid u zakonodavni okvir djelovanja javnih vatrogasnih postrojbi na razini Republike Hrvatske
- Dati uvid u poslovnu organizaciju Javne vatrogasne postrojbe "Centar za zaštitu od požara" Poreč

1.3. Struktura rada

Rad je podijeljen na četiri međusobno povezana poglavlja. Prvo poglavlje je Uvod rada u kojem su predstavljeni problem, predmet, svrha i ciljevi rada. Drugo poglavlje daje uvid u vatrogastvo na razini Republike Hrvatske. U okviru poglavlja daje se kratak uvid u povijest vatrogastva na teritoriju RH, nakon čega slijedi uvid u današnje stanje i ustroj kao i zakonodavni okvir. Treće poglavlje predstavlja centralni dio rada u kojem se predstavlja i analizira upravljanje i vođenje Javne vatrogasne postrojbe "Centar za zaštitu od požara" Poreč. Poglavlje obuhvaća uvid u povijest i današnji ustroj, nakon čega slijedi uvid u upravljanje i vođenje te o budućnosti JVP CZP Poreč. Na kraju poglavlja slijedi kratka analiza upravljanja i vođenja. Četvrto poglavlje je Zaključak rada u kojem se sintetiziraju spoznaje do kojih se kroz rad došlo.

2. JAVNE VATROGASNE POSTROJBE U REPUBLICI HRVATSKOJ

Vatrogastvo se definira kao stručna i humanitarna djelatnost koja se bavi preventivnim mjerama zaštite od požara i eksplozija, gašenjem požara, spašavanjem ljudi i imovine, pružanjem tehničke pomoći u nezgodama i opasnim situacijama te obavljanjem drugih poslova u nesrećama (Hrvatska enciklopedija, 2021). U ovom dijelu završnog rada daje se uvid u vatrogastvo na području Republike Hrvatske. Poglavlje obuhvaća kratak uvid povijesti vatrogastva, nakon čega slijedi uvid u današnji ustroj te uvid u zakonodavni okvir. Poglavlje nadalje obuhvaća uvid u upravljanje i vođenje javnih vatrogasnih postrojbi na teritoriju Republike Hrvatske, a na kraju poglavlja slijedi uvid u povijest i sadašnji ustroj vatrogastva na području Poreča.

2.1. Povijest vatrogastva na području Republike Hrvatske

Iako je prva profesionalna vatrogasna postrojba osnovana 1863. u Rijeci, povijest vatrogastva na području Republike Hrvatske može se pratiti još od doba Rimskog Carstva kada je u svim većim gradovima postojao određeni stupanj zaštite uglavnom kroz cehove obrtnika koji su imali dužnost sudjelovati pri gašenju požara, kao i kroz profesionalne vatrogasne vojne jedinice. Razvoj gradova uvjetovao je pisanje propisa o zaštiti od požara tijekom razvijenog srednjeg i ranog novijeg vijeka, a prvi pisani propisi zabilježeni su u Dubrovniku 1272. godine (Muzej hrvatskog vatrogastva, 2019).

Prvi hrvatski dobrovoljni vatrogasni zbor osnovan je u Varaždinu 1864. godine. Od tog vremena slijedi osnivanje profesionalnih vatrogasnih društava diljem zemlje, a do 1900. godine osnovano je ukupno 165 društava. Prva organizacija osnovana je 1876. godine pod nazivom Hrvatsko slavonska vatrogasna zajednica, a prvi predsjednik i osnivač organizacije bio je Gjuro Stjepan Deželić koji se naziva ocem hrvatskog vatrogastva (Muzej hrvatskog vatrogastva, 2019).

Slika 1. Središnji odbor Hrvatsko-slavonske vatrogasne zajednice koji je 1895 G. S. Deželića proglasio „ocem hrvatskog vatrogastva“, 1895.

Izvor: Muzej hrvatskog vatrogastva, 2019. *Povijest hrvatskog vatrogastva*. [Mrežno] Dostupno na: <https://mhv.hr/povijest-hrvatskog-vatrogastva/> [29 ožujka 2021].

Organizacija je tijekom povijesti mijenjala ime, a ime Hrvatska vatrogasna zajednica vraćeno je 1993. godine. Hrvatska vatrogasna zajednica, kao krovna organizacija vatrogastva u hrvatskoj, djeluje i danas.

2.2. Današnji ustroj vatrogastva na području Republike Hrvatske

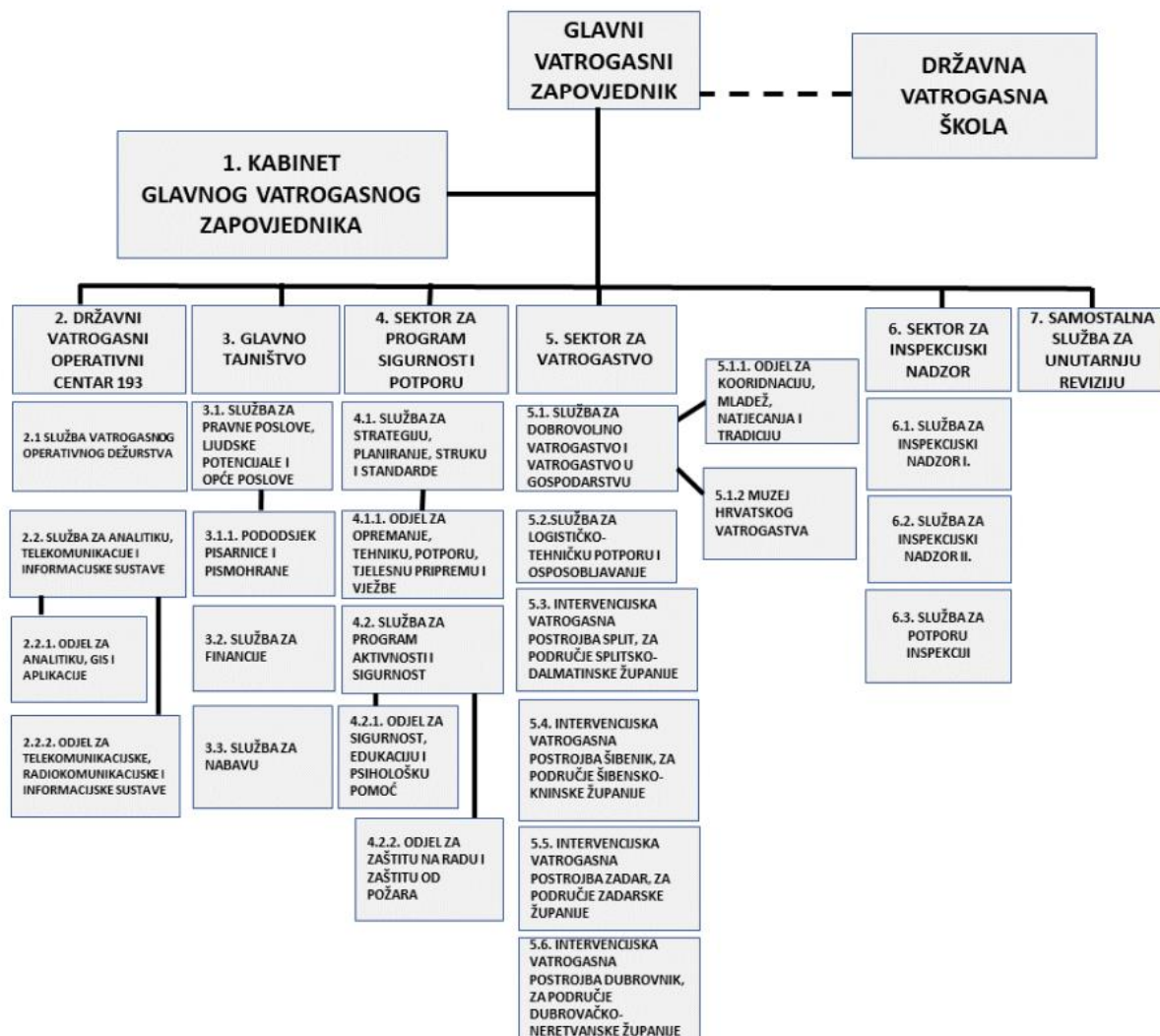
Središnji državni ured za vatrogastvo na području Republike Hrvatske danas je Hrvatska vatrogasna zajednica. Glavni vatrogasni zapovjednik odgovoran je Vladi Republike Hrvatske za zakonitost rada Hrvatske vatrogasne zajednice te za opremljenost, organiziranost, osposobljenost i intervencijsku spremnost vatrogasnih organizacija, vatrogasnih postrojbi i vatrogasaca na području Republike Hrvatske. Vatrogasne zajednice županija i vatrogasna

zajednica Grada Zagreba pod nadležnošću su Hrvatske vatrogasne zajednice u operativnom i provedbenom smislu. Hrvatska vatrogasna zajednica je proračunski korisnik državnog proračuna te se na proračunske procese primjenjuju proračunski propisi. Poslovi i nadležnost Hrvatske vatrogasne zajednice (HVZ, 2021):

- Izrada prijedloga Nacionalne strategije razvoja vatrogastva
- Izrada Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku i upućivanje u postupak donošenja
- Provedba i koordinacija provođenja Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku
- Izrada izvješća o provedbi Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara za Republiku Hrvatsku
- Koordinacija aktivnosti oko uključivanja vatrogasnih postrojbi u sustav civilne zaštite
- Ustrojavanje državnog vatrogasnog operativnog centra 193
- Usmjeravanje djelovanja vatrogasnih organizacija i vatrogasnih postrojbi u obavljanju vatrogasne djelatnosti te nadzor njihovog stručnog rada
- Sudjelovanje u radu međunarodnih vatrogasnih organizacija, zastupanje interesa vatrogastva na teritoriju Republike Hrvatske, vođenje i redovito obnavljanje baze podataka, upisnika i drugih podataka koje Hrvatska vatrogasna zajednica prikuplja u skladu s odredbama Zakona i propisa
- Provedba međunarodne suradnje
- Organizacija vatrogasnih aktivnosti
- Obavljanje drugih poslova u nadležnosti u skladu sa zakonodavnim okvirom.

U nastavku slijedi prikaz organizacijske strukture HVZ-a.

Slika 2. Organizacijska struktura HVZ-a

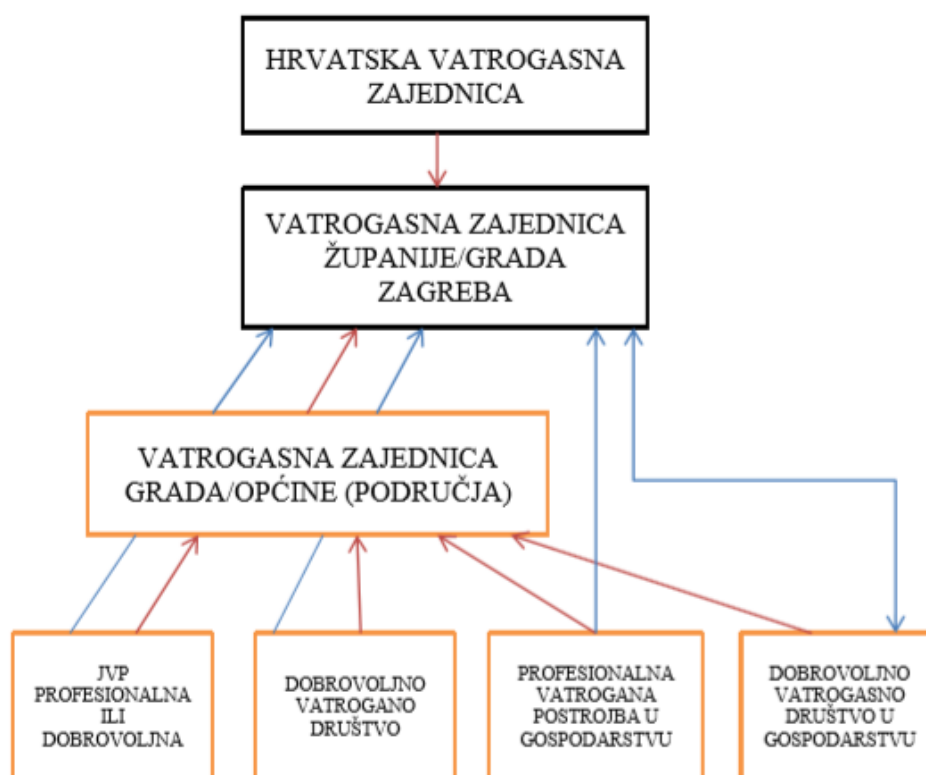

Izvor: HVZ, 2021. *Provedbeni program HVZ 2021.-2024.* [Mrežno] Dostupno na: <https://hvz.gov.hr/UserDocsImages//dokumenti/Strategije%20i%20planovi/Provedbeni%20program%20HVZ-a%202021.%20do%202024.g.pdf> [2 travnja 2021].

Hrvatska vatrogasna zajednica glavna je strukovna organizacija donosi kriterije za način rada i ustroj vatrogasnih postrojbi. Na čelu Hrvatske vatrogasne zajednice stoji načelnik koji je po funkciji pomoćnik glavnom vatrogasnom zapovjedniku. U Hrvatsku vatrogasnu zajednicu udružuju se sve profesionalne postrojbe, profesionalne postrojbe u gospodarstvu

kao i dobrovoljne vatrogasne postrojbe. Hrvatska vatrogasna zajednica zapravo predstavlja zajednicu svih postrojbi, međusobno povezanih preko županijskih vatrogasnih zajednica, odnosno područnih vatrogasnih zajednica i vatrogasnih zajednica općina i gradova. Ovakvim sustavom upravljanja omogućeno je stvaranje značajnih vatrogasnih potencijala u ljudskim i tehničkim resursima kao i sredstvima za gašenje. Stvaranjem takvih resursa omogućeno je brzo i djelotvorno upućivanje i razmještanje ljudstva i tehnike na područja zahvaćena nesrećom kako bi se uspjelo što efikasnije i u što kraćem roku sanirati posljedice te spriječiti daljnje štete.

Slika 3. Udruživanje vatrogasnih postrojbi

Izvor: HVZ, 2021. *O nama*. [Mrežno] Dostupno na: <https://hvz.gov.hr/o-nama/9> [2 travnja 2021].

Vatrogasnu djelatnost na teritoriju Republike Hrvatske obavljaju (NN 125/2019):

- Vatrogasne postrojbe
- Dobrovoljna vatrogasna društva
- Vatrogasne zajednice kao stručne i humanitarne organizacije

Vatrogasne postrojbe čine (NN 125/2019):

- Javne vatrogasne postrojbe koje mogu biti dobrovoljne ili profesionalne
- Postrojbe dobrovoljnih vatrogasnih društava
- Profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu
- Postrojbe dobrovoljnih vatrogasnih društava u gospodarstvu
- Vatrogasne postrojbe vatrogasnih zajednica županija, odnosno grada Zagreba
- Intervencijske vatrogasne postrojbe

Na području Republike Hrvatske danas djeluje 20 županijskih vatrogasnih zajednica + Vatrogasna zajednica Grada Zagreba. Na razinama županija, odnosno Grada Zagreba, djeluju vatrogasne zajednice, dobrovoljna vatrogasna društva i javne vatrogasne postrojbe. Javna vatrogasna postrojba je nadležno tijelo za provedbu vatrogasne djelatnosti na području jedne ili više jedinica lokalne samouprave koju osniva jedinica lokalne samouprave. Javna vatrogasna postrojba proračunski je korisnik svog osnivača. Prema podacima Hrvatske vatrogasne zajednice, na području Republike Hrvatske djeluje 72 javnih vatrogasnih postrojbi sa 2500 profesionalnih vatrogasaca. Također djeluje i 1827 Dobrovoljnih vatrogasnih društva sa okvirno 25000 operativnih dobrovoljnih vatrogasaca, kao i četiri Državne intervencijske postrojbe koje su smještene u Zadru, Šibeniku, Splitu i Dubrovniku.

2.3. Zakonodavni okvir

Temeljni zakonodavni okvir vatrogastva u Republici Hrvatskoj čine (HVZ, 2020):

- Zakon o vatrogastvu - NN 125/2019
- Pravilnik o jedinstvenom europskom broju za hitne službe 112 - NN 138/2015
- Zakon o zaštiti od požara - NN 92/10

- Zakon o sustavu civilne zaštite - NN 82/15, NN 118/18, NN 32/20
- Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda - NN 16/19
- Zakon o eksplozivnim tvarima te proizvodnji i prometu oružja - NN 70/17
- Zakon o zapaljivim tekućinama i plinovima - NN 108/95, NN 56/10
- Zakon o prijevozu opasnih tvari - NN 79/07
- Zakon o humanitarnom razminiranju - NN 153/05, NN 63/07, NN 152/08
- Pravilnik o programu i načinu polaganja stručnog ispita za vatrogasce s posebnim ovlastima i odgovornostima - NN 110/2020
- Pravilnik o podacima koje mora sadržavati izvješće inspektora vatrogastva o događaju koji je prouzročio smrt radnika – NN 111/2020
- Pravilnik o minimalnoj radnoj i zaštitnoj opremi, odjeći i obući inspektora vatrogastva – NN 111/2020
- Pravilnik o sadržaju, obliku i načinu vođenja očevidnika o inspekcijskim nadzorima i poduzetim mjerama inspektora vatrogastva Hrvatske vatrogasne zajednice – NN 111/2020
- Pravilnik o obliku i sadržaju službene značke i službene iskaznice inspektora vatrogastva, načinu izdavanja, uporabi i vođenju zapisnika o izdanim službenim iskaznicama – NN 104/2020
- Pravilnik o razvrstavanju građevina, građevinskih dijelova i prostora u kategorije ugroženosti od požara - NN 62/94
- Pravilnik o izmjenama Pravilnika o razvrstavanju građevina, građevinskih dijelova i prostora u kategorije ugroženosti od požara - NN 32/97
- Pravilnik o zapaljivim tekućinama - NN 54/99
- Pravilnik o vatrogasnoj tehnici - NN 5/2021
- Pravilnik o postupku izbora županijskog vatrogasnog zapovjednika i zamjenika županijskog vatrogasnog zapovjednika odnosno vatrogasnog zapovjednika Grada Zagreba - NN 27/2021
- Ispravak Pravilnika o postupku izbora županijskog vatrogasnog zapovjednika i zamjenika županijskog vatrogasnog zapovjednika odnosno vatrogasnog zapovjednika Grada Zagreba - NN 30/2021

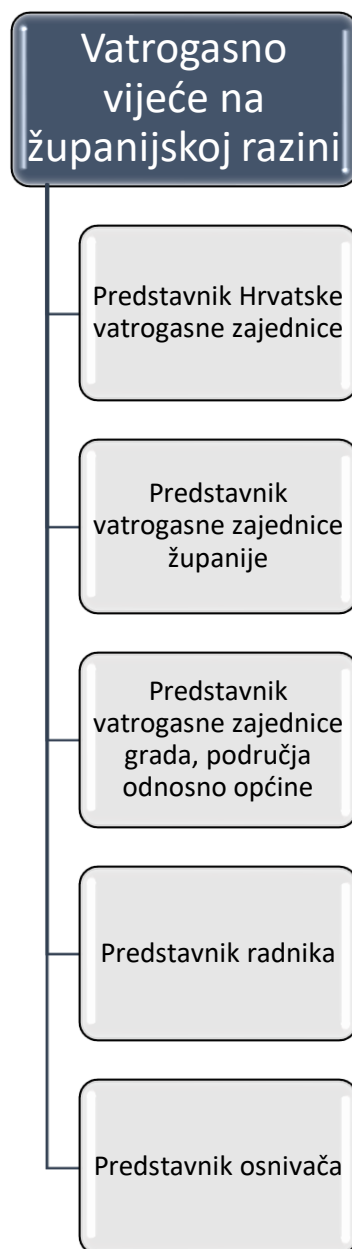
Krovni Zakon kojim se uređuje vatrogastvo u RH je Zakon o vatrogastvu (NN 125/2019). „Zakonom se uređuje sustav vatrogastva u Republici Hrvatskoj, a osobito uvjeti i način ustrojavanja vatrogasnih tijela i organizacija na nacionalnoj, područnoj i lokalnoj razini, njihove obveze u području vatrogastva, osnivanje, način upravljanja i djelovanja vatrogasnih postrojbi, radno pravni status profesionalnih vatrogasaca i pravni status dobrovoljnih vatrogasaca, vatrogasne intervencije, prava i obveze kod vođenja vatrogasnih intervencija te zaštita na radu pri vatrogasnim intervencijama, školovanje, osposobljavanje i usavršavanje u sustavu vatrogastva, financiranje vatrogastva na svim razinama te nadzor nad provedbom Zakona“.

Prema Zakonu, vatrogasna djelatnost definira se kao „sudjelovanje u provedbi preventivnih mjera zaštite od požara i tehnoloških eksplozija, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom i tehnološkom eksplozijom, pružanje tehničke pomoći u nezgodama i opasnim situacijama te obavljanje drugih poslova u nesrećama, ekološkim i inim nesrećama, a provodi se na kopnu, moru, jezerima i rijekama“. Nadalje, vatrogasna djelatnost je neprofitna, stručna i humanitarna djelatnost koju obavljaju isključivo vatrogasne postrojbe i organizacije.

2.4. Upravljanje i vođenje javnih vatrogasnih postrojbi u Republici Hrvatskoj

Upravljanje i vođenje javnih vatrogasnih postrojbi u RH regulirano je gore navedenim Zakonom o vatrogastvu. Prema Zakonu (NN 125/2019), javnom vatrogasnom postrojbom upravlja vatrogasno vijeće, a čiji članovi se biraju na mandat od pet godina. Vatrogasno vijeće obavlja poslove utvrđene Zakonom, aktom o osnivanju i statutom, dok se unutarnje ustrojstvo javne vatrogasne postrojbe uređuje statutom i aktom o osnivanju.

Shema 1. Članovi vatrogasnog vijeća javnih vatrogasnih postrojbi sa sjedištem u županiji

Izvor: Narodne novine, NN 125/2019. *Zakon o vatrogastvu.*

Vatrogasno vijeće Javne vatrogasne postrojbe Grada Zagreba broji pet članova, a čine ga predstavnik Hrvatske vatrogasne zajednice, dva predstavnika Vatrogasne zajednice Grada Zagreba, predstavnik osnivača i predstavnik radnika, svi s jednakim pravom glasa. Sastav

vatrogasnih vijeća ostalih javnih vatrogasnih postrojbi broji tri člana, i to predstavnik vatrogasne zajednice županije, predstavnik radnika i predstavnik osnivača, svi s jednakim pravom glasa (NN 125/2019).

Javnu vatrogasnu postrojbu predstavlja i zastupa Zapovjednik javne vatrogasne postrojbe. Zapovjednik je odgovoran za zakonitost, operativnost i stručnost rada javne vatrogasne postrojbe. Nakon uvida u vatrogastvo i osnovne značajke javnih vatrogasnih postrojbi na razini Republike Hrvatske, u nastavku slijedi centralni dio rada gdje se predstavlja Javna vatrogasna postrojba " Centar za zaštitu od požara" Poreč.

3. JAVNA VATROGASNA POSTROJBA CENTAR ZA ZAŠTITU OD POŽARA POREČ

Centralni dio ovog završnog rada sastoji se od prikaza načina organizacije upravljanja i vođenja Javne vatrogasne postrojbe " Centar za zaštitu od požara" Poreč. Poglavlje obuhvaća uvid u povijest i današnje stanje Javne vatrogasne postrojbe " Centar za zaštitu od požara" Poreč, nakon čega slijedi uvid u organizacijsku strukturu i organizaciju rada odabrane javne vatrogasne postrojbe.

3.1. Povijest vatrogastva na području Poreča

Vatrogastvo na području Poreštine ima dugu tradiciju te se već 1893. godine osniva civilna vatrogasna jedinica po nalogu tadašnjeg kralja. Od kraja Drugog svjetskog rata vatrozaštita bila je organizirana kao vatrogasna milicija, sve do 1960. godine kada se pretvara u Dobrovoljno vatrogasno društvo Poreč u kojem je bilo zaposleno četiri vatrogasca. Dana 16.03.1972. godine osniva se Profesionalna vatrogasna jedinica Poreč koja broji 7 zaposlenih vatrogasaca. Također, uz profesionalnu jedinicu Dobrovoljno vatrogasno društvo nastavlja sa radom te pruža veliku pomoć kod većih intervencija (Poropat Pustijanac, 2016).

Ubrzo uz Dobrovoljno vatrogasno društvo Poreč počinju se osnivati i druga društva na području Poreštine, pa se tako organiziraju i u Vrsaru, Svetom Lovreču, Baderni, Višnjaju, Kašteliru i Taru. Sva dobrovoljna društva, kao i profesionalna jedinica, djelovale su pod Vatrogasnim savezom Općine Poreč sve do 1994. godine, kada Profesionalna vatrogasna jedinica prelazi pod ingerenciju Ministarstva unutarnjih poslova. Ubrzo nakon prelaska, Dobrovoljna vatrogasna društva prestaju s radom. Vlada Republike Hrvatske 2000. godine donosi odluku da vatrogastvo izlazi iz sustava MUP-a, te prelazi pod ingerenciju lokalne samouprave, pod kojom se nalazi do danas (JVP CZP Poreč, 2019).

Slika 4. Porečki vatrogasci

Izvor: JVP CZP Poreč, 2019. *Vatrogastvo na Poreštini*. [Mrežno] Dostupno na: <http://vatrogasci-porec.hr/vatrogastvo-na-porestini/> [19 Ožujka 2021].

Javna vatrogasna postrojba Centar za zaštitu od požara Poreč osnovana je 13.12.2017. godine temeljem Sporazuma o osnivanju javne ustanove, koji u cijelosti zamjenjuje odredbe Sporazuma o osnivanju javne ustanove JAVNA VATROGASNA POSTROJBA „CENTAR ZA ZAŠTITU OD POŽARA POREČ“ koji je zaključen dana 11.03.2008. godine, na kojem su potpisi zakonskih zastupnika ugovornih strana ovjereni 17.04.2008. godine od javnog bilježnika Đordana Pahovića iz Poreča pod brojem OV-4595/08.

3.2. Današnji ustroj vatrogastva na području Poreča

Prema Zakonu o vatrogastvu (NN 125/2019), dvije ili više jedinica lokalne samouprave mogu sporazumno osnovati vatrogasnu zajednicu u kojoj se udružuju profesionalne i dobrovoljne vatrogasne postrojbe s tog područja. Na području Poreštine

djeluje Područna vatrogasna zajednica Poreč u kojoj su, osim Javne vatrogasne postrojbe Poreč, udruženi i DVD „Lampo“ Tar-Vabriga, DVD „Vitis“ Vižinada, DVD „Grom“ Kaštelir-Labinci, DVD „Plamen“ Višnjan, DVD „Castrum“ Sveti Lovreč i DVD Vrsar. Područna vatrogasna zajednica Poreč ima predsjednika i zapovjednika vatrogasnih postrojbi. Predsjednik predstavlja zajednicu te vodi računa o promidžbi i razvoju vatrogastva na području zajednice, dok zapovjednik vatrogasnih postrojbi zajednice odgovoran je nadležnom vatrogasnom zapovjedniku za stanje organiziranosti, osposobljenosti i opremljenosti vatrogastva na području zajednice. Javnu vatrogasnu postrojbu osnivaju općine i gradovi ili samo jedna općina ili grad, dok ostale participiraju u troškovima (JVP CZP Poreč, 2019).

Područje na kojem djeluje JVP CZP Poreč teritorij je nekadašnje Općine Poreč, odnosno teritorij između ušća rijeke Mirne na sjeveru i ušća Limskoga zaljeva na jugu. Kopnena granica proteže se usporedno državnom cestom D3 (Pula-Buje). Pod područjem djelovanja, osim Grada Poreča, spada još i sedam općina. Na priobalnom području nalaze se Općina Vrsar, Općina Funtana i Općina Tar-Vabriga, a na kopnenom dijelu Općina Vižinada, Općina Kaštelir-Labinci, Općina Višnjan i Općina Sveti Lovreč. Ukupna površina područja je 350 km², na kojem se nalazi 178 naselja i 26229 stanovnika, s gustoćom naseljenosti od 75 st./km² (JVP CZP Poreč, 2019).

Slika 5. Teritorij djelovanja JVP Poreč

Izvor: Istarska enciklopedija, 2020. *Poreština*. [Mrežno] Dostupno na: <http://istra.lzmk.hr/clanak.aspx?id=2167> [4 travnja 2021].

Poglavarstvo gradova i općina utvrđuje broj vatrogasaca sukladno planu i procjeni ugroženosti od požara te ostalim zakonima i aktima. Javnom vatrogasnom postrojbom upravlja Vatrogasno vijeće koje se sastoji od tri člana, od kojih je jedan član od strane Grada ili općine, jedan član od strane Županijske vatrogasne zajednice, a jedan član je predstavnik zaposlenika Javne vatrogasne postrojbe. Za imenovanje zapovjednika Vatrogasno vijeće daje prijedlog za imenovanje, dok Županijski vatrogasni zapovjednik potvrđuje. Mandat zapovjednika traje četiri godine te se nakon isteka mandata na novo imenuje. Zadaća zapovjednika, osim kao voditelja Javne vatrogasne postrojbe, jest da uz Vatrogasno vijeće uređuje Statut postrojbe kao i ostale pravilnike, poput Ustrojstva postrojbe i Pravilnika o radu. Javna vatrogasna postrojba financira se iz proračuna gradova i općina, odnosno osnivača

postrojbe. Jedan se dio također financira iz proračuna države (decentralizirana sredstva), čija je svrha pomaganje gradovima i općinama u financiranju Javnih vatrogasnih postrojbi.

3.3. Upravljanje i vođenje Javne vatrogasne postrojbe "Centar za zaštitu od požara" Poreč

U ovom dijelu rada daje se detaljan uvid u djelatnost i temeljne aktivnosti, organizacijsku strukturu odabrane Javne vatrogasne postrojbe, kao i uvid u organizaciju rada. Potom slijedi analiza upravljanja i vođenja javne vatrogasne postrojbe na temelju dokumenata i vlastitog iskustva autora ovog završnog rada.

3.3.1. Djelatnost i temeljne aktivnosti Javne vatrogasne postrojbe "Centar za zaštitu od požara" Poreč

Djelatnosti Javne vatrogasne postrojbe dijele se na (JVZP CZP Poreč, 2020):

1. Vatrogasne djelatnosti
 - a. sudjelovanje u provedbi preventivnih mjera zaštite od požara i eksplozija,
 - b. gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom i eksplozijom,
 - c. pružanje tehničke pomoći u nezgodama i opasnim situacijama te
 - d. obavljanje drugih poslova u nesrećama, ekološkim i inim nesrećama.
2. Druge djelatnosti
 - a. pružanje usluga vatrogasnih osiguranja (dežurstava), tehničke pomoći i zaštite,
 - b. pružanje usluga vatrogasnog nadzora objekata,
 - c. djelatnost prijevoza vode i ispumpavanja vode,
 - d. davanje stručnih mišljenja i potvrda u propisanim postupcima u sklopu vatrogasne djelatnosti.

Slika 6. Javna vatrogasna postrojba "Centar za zaštitu od požara" Poreč

Izvor: JVP CZP Poreč, 2019. Home. [Mrežno] Dostupno na: <http://vatrogasci-porec.hr/vatrogastvo-na-porestini/> [19 Ožujka 2021].

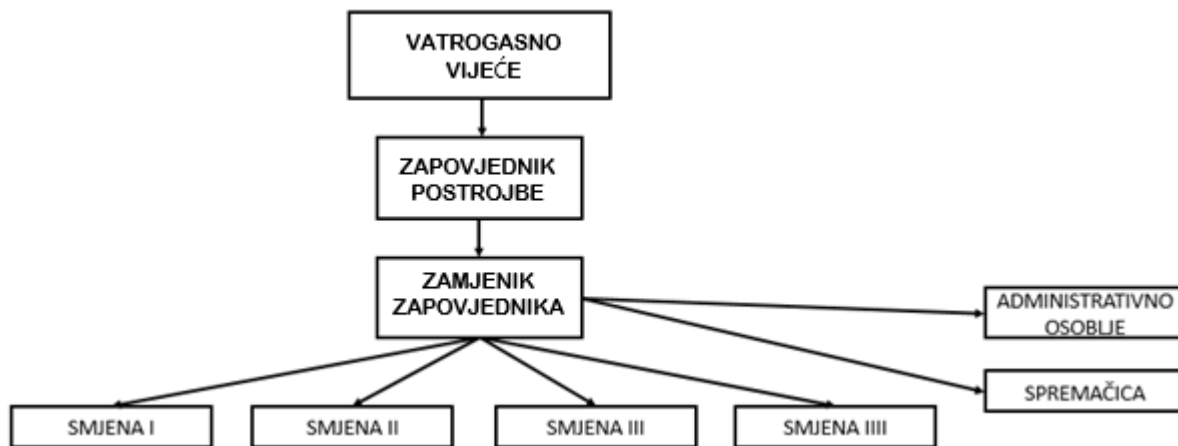
Temeljne aktivnosti Javne vatrogasne postrojbe očituju se kroz organizaciju i provođenje akcija i mjera preventivne zaštite od požara i eksplozija; praćenje stanja zaštite od požara; briga o opremljenosti; organizaciju i neposredno gašenje požara, organizaciju spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom te ostalih aktivnosti koje su propisane Zakonom i Statutom.

3.3.2. Organizacijska struktura Javne vatrogasne postrojbe "Centar za zaštitu od požara" Poreč

Formacijske jedinice vatrogasne postrojbe čine vatrogasna postaja, vatrogasna ispostava, vatrogasna smjena, vatrogasno odjeljenje i vatrogasna grupa. Vatrogasna smjena formacijska je jedinica koja sačinjava jedno ili više vatrogasnih odjeljenja koje djeluju u smjenskom sustavu. Vatrogasno odjeljenje formacijska je jedinica koja broji osam do deset članova, a ovisno o mogućnostima može i manje, ali minimalno tri člana. Vatrogasno odjeljenje čine vatrogasac voditelj vatrogasnog odjeljenja, vatrogasac vozač i tri do četiri

vatrogasne grupe. Vatrogasna grupa najmanja je formacijska jedinica koja broji dva člana, a sastoji se od vatrogasca voditelja vatrogasne grupe i vatrogasca.

Shema 2. Prikaz ustrojstva JVP CZP Poreč

Izvor: Interni dokumenti JVP CZP Poreč

Javna vatrogasna postrojba Poreč broji ukupno 32 zaposlenih, od toga 29 vatrogasaca, jednog rukovoditelja službe financija, jednog administrativno - računovodstvenog referenta te jedne spremačice. Formacijske jedinice vatrogasne postrojbe Poreč čine četiri smjene čiji sustav rada čini rad u turnusu. Jedna smjena broji šest vatrogasaca, a ostale tri smjene po sedam. Na čelu vatrogasne postrojbe kao rukovoditelj stoji zapovjednik postrojbe i njegov zamjenik, zatim četiri voditelja odjeljenja koja obavljaju dužnosti voditelja smjene i četiri voditelja grupe koja obnašaju dužnost zamjenika voditelja odjeljenja. Također, javna vatrogasna postrojba broji jedanaest vatrogasaca-vozača i osam vatrogasaca koji su raspoređeni po smjenama.

Slika 7. Prikaz smjena u JVP CZP Poreč

	SMJENA I	SMJENA II	SMJENA III	SMJENA IIII
1.	Voditelj odjeljenja	Voditelj odjeljenja	Voditelj odjeljenja	Voditelj odjeljenja
2.	Voditelj grupe	Voditelj grupe	Voditelj grupe	Voditelj grupe
3.	Vatrogasac-vozač	Vatrogasac-vozač	Vatrogasac-vozač	Vatrogasac-vozač
4.	Vatrogasac-vozač	Vatrogasac-vozač	Vatrogasac-vozač	Vatrogasac-vozač
5.	Vatrogasac	Vatrogasac-vozač	Vatrogasac-vozač	Vatrogasac
6.	Vatrogasac	Vatrogasac-vozač	Vatrogasac	Vatrogasac
7.		Vatrogasac	Vatrogasac	Vatrogasac

Izvor: Interni dokumenti JVP CZP Poreč

Vatrogasnu postrojbu predstavlja i zastupa Zapovjednik. Vatrogasni zapovjednik postrojbe rukovodi radom postrojbe, predstavlja postrojbu, usklađuje zadaće i rad smjenama, kao i ostale poslove predviđene zakonom. Zapovjednik također odgovara za operativnost postrojbe te dužnost mu je pratiti stanje tehnike i normizaciju. Prilikom složenijih intervencija ili intervencija većih razmjera zapovjednik preuzima i rukovodi intervencijom. Izrađuje planove opremanja, održavanja i obuke, organizira vježbe i stručnu nastavu a ujedno prati i provođenje propisa zaštite od požara i zaštitu na radu. Vatrogasnom vijeću podnosi izvješća o radu i predlaže prijedloge za rješavanje određenih pitanja vezana uz zaštitu požara i preventivu.

Za obavljanje dužnosti vatrogasnog zapovjednika potrebno imati zvanje inženjera sigurnosti smjera zaštite od požara, višu stručnu spremu ili visoku stručnu spremu tehničkog smjera. Uz to, potrebno je imati položen stručni ispit za voditelja akcije gašenja, odnosno rukovoditelja vatrogasne intervencije te najmanje četiri godine iskustva na nižim zapovjednim funkcijama u vatrogastvu.

Zamjenik zapovjednika odgovara za rad postrojbe, neposredno rukovodi i organizira rad u vatrogasnoj postrojbi te mijenja zapovjednika u njegovoj odsutnosti. Zamjenik zapovjednika po potrebi preuzima i rukovodi intervencijama, prati stanje tehnike te objedinjuje i usmjerava rad vatrogasnih smjena. Organizira vježbe i stručnu nastavu, i provodi obuku vozilima i tehnikom. Periodično provodi provjeru znanja i uvježbanosti vatrogasaca u postrojbi i o tome podnosi izvješće zapovjedniku. Izrađuje izvješća i predlaže poboljšanja zapovjedniku, a također obavlja i ostale poslove koje odredi zapovjednik. Za obavljanje dužnosti zamjenika zapovjednika potrebni su isti uvjeti kao i za zapovjednika.

Vatrogasac voditelj odjeljenja koordinira rad u smjeni i neposredno rukovodi i organizira rad smjene. Rukovodi intervencijama i odgovara za učinkovitost intervencije. Izrađuje izvješća o intervencijama i izvješća o radu smjene. Prati stanje tehnike i ujedno prima izvješća o stanju opreme i vozila. Prilikom primanja i predaje službe obavlja primopredaju. Za obavljanje dužnosti vatrogasca voditelja odjeljenja potrebno je imati zvanje inženjera sigurnosti smjer zaštite od požara ili najmanje višu stručnu spremu tehničkog smjera, ako nije drugačije određeno Statutom. Potrebno je imati položen stručni ispit za voditelja akcije gašenja i najmanje četiri godine iskustva na nižim funkcijama u vatrogastvu.

Vatrogasac voditelj vatrogasne grupe neposredno sudjeluje u intervencijama i ujedno rukovodi vatrogasnom grupom. Odgovara za učinkovitost i ispravnost opreme i sredstva. Po potrebi obavlja primopredaju službe. Izvodi vježbe i prisustvuje stručnoj obuci. Za obavljanje funkcije vatrogasca voditelja vatrogasne grupe potrebno je minimalno završena srednja stručna sprema vatrogasnog smjera, završen stručni ispit za voditelja akcije gašenja i najmanje četiri godine iskustva na radnom mjestu profesionalnog vatrogasca.

Vatrogasac vozač upravlja i rukuje vatrogasnim vozilom, pumpama i ostalim uređajima namijenjenim za obavljanje vatrogasnih intervencija. Odgovara za tehničku ispravnost vozila, popunjenost sredstvima i opremom potrebnom za gašenje požara. Na intervencijama osnovna zadaća je opskrba vatrogasaca sredstvom za gašenje i ujedno priključivanja vozila na vanjski izvor za snabdijevanje. Za obavljanje funkcije vatrogasca vozača potrebna je završena srednja stručna sprema vatrogasnog smjera, položena „C“

kategorija za upravljanje motornim vozilom i, po mogućnosti, završeno zvanje za kvalificiranog vozača.

Vatrogasac neposredno sudjeluje u intervencijama. Izvodi vježbe i prisustvuje stručnoj obuci, izvodi radove u radionici, skladištima i ostalim prostorima postrojbe. Odgovara za učinkovitost opreme i podnosi izvještaj voditelju smjene. Za obavljanje funkcije vatrogasca potrebno je imati završenu srednju stručnu spremu vatrogasnog smjera, potvrdu da je tjelesno i zdravstveno sposoban za obavljanje vatrogasne djelatnosti i da nije kažnjavan za kaznena djela protiv imovine, opće sigurnosti ljudi i imovine te protiv službe dužnosti.

3.3.3. Organizacija rada Javne vatrogasne postrojbe "Centar za zaštitu od požara" Poreč

Vatrogasci u javnoj vatrogasnoj postrojbi Poreč organizirani su u četiri smjene koje djeluju po sistemu turnusa 12/24; 12/48, odnosno 12 sati rada i 24 sata odmora, zatim 12 sati rada i 48 sati odmora. Dnevna smjena započinje u 07:00 sati i završava u 19:00, odnosno noćna smjena započinje u 19:00 sati i završava sljedeći dan u 07:00 sati. Zapovjednik, zamjenik zapovjednika, administrativno osoblje i spremačica rade od ponedjeljka do petka u vremenu od 07:00 do 15:00 sati. Radno vrijeme u dnevnoj i noćnoj smjeni određeno je rasporedom rada. Dnevna smjena započinje prijemom službe koja traje od 07:00 do 07:10 sati. Prijem službe za svaku smjenu obavlja se prozivkom.

Voditelj odjeljenja nadzire spremnost i urednost radnika, proziva prisutne, čita dnevnu zapovijed, raspored službe i prenosi ostale obavijesti. Od 07:10 do 08:00 sati obavlja se pregled opreme i vozila. Vatrogasac-vozač pregledava i ispituje vozila, dok navalni vatrogasac pregledava opremu u vozilu prema popisu. Nakon pregleda vozila i opreme odgovorne osobe za pregled upisuju podatke o zatečenom stanju u knjigu vozila i opreme. Od 08:00 do 09:00 sati vrši se pregled opreme prema tjednom rasporedu. Oprema se vizualno pregleda i ispituje, te ukoliko se uoči bilo kakva greška ili nedostatak u samoj opremi odmah se prijavljuje voditelju odjeljenja koji je dužan poduzeti sve mjere kako bi se uklonio

nedostatak. Također voditelj je dužan sastaviti pismeno izvješće o uočenoj neispravnosti te ga proslijediti zapovjedniku ili zamjeniku zapovjednika.

Od 09:00 do 09:30 sati, osim u slučaju intervencije, prekida se rad i tad traje odmor i vrijeme za zajutak. Od 09:30 do 11:00 izvodi se vježba i stručna nastava. Stručna nastava sastoji se od teorijskog i praktičnog dijela koji se izvode prema mjesečnom programu nastave i u svim vremenskim uvjetima. U vremenu od 11:00 do 14:00 sati vrši se rad u radionicama. Zadaće u radionicama vrše vatrogasci sukladno njihovim stručnim znanjima. Rad u radionicama provodi se radi održavanja opreme, vozila i objekta JVP CZP Poreč. Ovisno o opsegu i vrsti radova, raspored i zadaće će napraviti zamjenik zapovjednika u suradnji sa voditeljima odjeljenja. Nakon završetka rada u radionicama vrši se posprema i čišćenje radnih prostorija te voditelj osobno izvješćuje zamjenika zapovjednika da su djelatnici završili radove.

Od 14:00 do 15:00 sati traje vrijeme za odmor i objed. Od 15:00 do 18:00 sati vrijeme je za slobodne aktivnosti. Za vrijeme slobodnih aktivnosti vatrogasci imaju mogućnost korištenja teretane, kao i bavljenje drugim sportskim aktivnostima. Od 18:00 do 18:40 vrši se uređenje i pregled opreme i vozila. U vremenu predviđenom za pregled opreme i vozila obavlja se vizualni pregled i po potrebi vrši se provjera ispravnosti opreme i vozila. Ukoliko se ustanovi da je potrebno, vrši se čišćenje i pranje opreme i vozila. Također pregledava se osobna zaštitna oprema koja se po potrebi čisti ili pere. Od 18:40 do 19:00 traje priprema za predaju službe. Upisuju se potrebne obavijesti u knjigu dnevne zapovjedi i knjigu primopredaje, posprema se osobna oprema i uređuju se prostorije i okoliš. U 19:00 predaje se služba te oba voditelja odjeljenja potpisuju predaju, odnosno preuzimanje smjene.

Noćna smjena započinje u 19:00 sati prijemom službe te kao i u dnevnoj smjeni vrši se prozivka do 19:10 sati. Od 19:10 do 19:30 sati vrši se pregled i preuzimanje opreme i vozila. Od 19:30 do 21:30 traje stručna nastava i zatim od 21:30 do 06:00 omogućen je noćni odmor. Od 06:00 do 07:00 traje priprema za predaju službe te naposljetku i predaja službe. Subotom u vremenu od 08:00 do 18:00 sati obavlja se tjedno čišćenje radnog prostora i pregled opreme i vozila. Sva vozila vade se iz garažnog prostora i vrši se temeljito čišćenje garaže i vozila.

Slika 8. Prikaz rasporeda vježbi i tjednih aktivnosti

	Dan	Aktivnost	Vježbe za mjesec Travanja
1.	PONEDJELJAK	Pregled tekućina po vozilima	<u>P.V. Samoizbava</u> T.N. Evakuacija i spašavanje bolesnika iz objekta ugroženih požarom
2.	UTORAK	Akumulatori-elektrolit	P.V. Gašenje požara i evakuacija u bolnicama i domovima T.N. Požar kuće sa drvenim podovima i krovom
3.	SRIJEDA	Agregati i pumpe	P.V. Rad sa tehničkim alatom T.N. Spašavanje sa visokih objekata
4.	ČETVRTAK	Izolacijski aparati	P.V. Rad s ljestvama (<u>kukače</u> , rastegače, sastavljače) T.N. Spašavanje sa ljestvama
5.	PETAK	Mot. Pile, puhalice i alat	P.V. <u>Kondicioni</u> trening – potrošnja zraka sa IA T.N. Elementarne nepogode (požari, potresi, poplave)
6.	SUBOTA	<u>Explozimetar</u> i IC kamera	
7.	NEDJELJA		

Izvor: Interni dokumenti JVP CZP Poreč

Operativno dežurstvo vrše vatrogasci prema rasporedu. Prilikom prijema službe dežurni telefonista upisuje se u knjigu dežurstva i vodi evidenciju o brojnom stanju vatrogasaca, kao i o stanju i ispravnosti opreme i vozila. Također prilikom prijema službe operativni dežurni vrši pregled prostorije operativnog centra te putem knjige dežurstva i usmeno putem dežurnog koji predaje smjenu prima sve obavijesti od interesa za službu. Dužnost operativnog dežurnog je da vrši ispitivanje radio stanica po radnim frekvencijama i radio veze. Tokom dežurstva operativni dežurni je dužan sve aktivnosti unutar postrojbe, kao i sve informacije vezane za službu koje primi, upisivati u knjigu dežurstva.

3.3.4. Prikaz tijeka intervencije

Tijekom 2019. godine JVP CZP Poreč je na području djelovanja intervenirala na 511 intervencija. Na svim ovim intervencijama učestvovalo je 1557 vatrogasaca te utrošeno 2995 sati rada. Ukupna procijenjena šteta tokom intervencija iznosi cca 1.524.200,00 kn. Na

intervencijama je 4 civilne osobe lakše ozlijeđeno, 14 civilnih osoba teže ozlijeđeno, te je 9 osobe smrtno stradalo. Tijekom 77 intervencija na šumskim požarima i požarima na otvorenim površinama opožareno je 48 ha šuma i obraslih površina (JVZP CZP Poreč, 2020).

Prilikom zaprimanja dojave operativni dežurni telefonista javlja se sa „Vatrogasci Poreč, izvolite“ te uzima podatke od dojavitelja za intervenciju:

1. Što gori/vrsta tehničke intervencije
2. Gdje se nalazi mjesto intervencije
3. Jesu li osobe ugrožene
4. Ime i prezime dojavitelja
5. Broj telefona dojavitelja

Prema potrebi uzima i druge podatke koji su od interesa za bržu i učinkovitiju intervenciju. Dobivene podatke upisuje u dojavnicu, obavještava voditelja odjeljenja o nastalom događaju i zvučnim signalom uzbunjuje vatrogasce. Odmah nakon primanja dojave obavještava zapovjednika i zamjenika zapovjednika, policijsku postaju Poreč i Županijski operativni centar Pula. U slučaju požara također obavještuje HEP Poreč i poduzeće za distribuciju plina.

Nakon uzbunjivanja vatrogasci najbližim putem odlaze u garaže, opremaju se zaštitnom opremom i ulaze u vozila. Vatrogasna vozila moraju u roku od 60 sekundi od uzbunjivanja izaći iz garaže. Pri izlazu iz garaže uključuju se zvučni i svjetlosni signali na vozilima. Ulaskom u vozilo vatrogasci-vozači obavezno uključuju radiostanice i javljaju se svojim pozivnim brojem operativnom centru. Prilikom dolaska na mjesto intervencije vatrogasci-vozači javljaju se radiostanicama operativnom centru. Operativni centar nakon javljanja daje podatke o najbližim hidrantima i izvorima vode. Dolaskom na mjesto intervencije voditelj odjeljenja vrši izvidanje situacije te izdanje naredbe za postupanje. U pravilu navalna grupa se oprema izolacijskim aparatima, dok vozači pripremaju cijevi i armature.

Slika 9. Vatrogasci JVP CZP Poreč na intervenciji

Izvor: Interni dokumenti JVP CZP Poreč

Prilikom gašenja navalna grupa vrši gašenje i evakuaciju ako je potrebno, vatrogasci vozači vrše priključivanje na hidrant ili neki vanjski izvor kako bi se vršila dobava vode. Nakon okončane intervencije, voditelj intervencije u cijelosti pregledava mjesto intervencije te u dogovoru sa drugim ovlaštenim službenim osobama određuje mjere osiguranja mjesta intervencije. Vatrogasno odjeljenje nakon okončanja intervencije vrši pospremanje opreme u vozila. Povratkom u postrojbu vozila se nadopunjavaju sredstvima za gašenje, vrši se čišćenje i zamjena korištene opreme kako bi vozila i oprema bila spremna za sljedeću intervenciju.

3.4. Analiza upravljanja i vođenja Javne vatrogasne postrojbe "Centar za zaštitu od požara" Poreč

Upravljanje i vođenje javne vatrogasne postrojbe uređeno je Zakonom o vatrogastvu, Sporazumom o osnivanju i Statutom, dok se unutarnje ustrojstvo Javne vatrogasne postrojbe uređuje Statutom i Sporazumom o osnivanju.

Sporazumom o osnivanju (JVP CZP Poreč, 2017) određeni su sljedeći poslovi i broj profesionalnih vatrogasaca:

- Zapovjednik javne vatrogasne postrojbe – 1 izvršitelj
- Zamjenik zapovjednika – 1 izvršitelj
- Vatrogasac – voditelj vatrogasnog odjeljenja – 4 izvršitelja
- Vatrogasac – voditelj vatrogasne grupe – 4 izvršitelja
- Vatrogasac – vozač vatrogasnog vozila – 12 izvršitelja
- Vatrogasac – 8 izvršitelja

Tijela JVP CZP Poreč su: 1) Vatrogasno vijeće; 2) Zapovjednik. Vatrogasno vijeće JVP CZP Poreča broji 3 člana (JVP CZP Poreč, 2020):

- 1 predstavnik iz reda vatrogasne zajednice Istarske županije
- 1 predstavnik iz reda osnivača
- Jedan predstavnik iz reda radnika

Vatrogasno vijeće samostalno donosi sljedeće:

- Pravilnik o unutarnjem radu
- Poslovnik o svom radu
- Druge opće akte
- Programe rade i razvoja, te nadziru njihovo izvršavanje
- Financijski plan i godišnji obračun

- Odluku o upravljanju imovinom u vrijednosti od 70.000,00 do 300.000,00 kuna
- Druge odluke i poslove
- Daje osnivačima prijedloge i mišljenja o pojedinim pitanjima.

Vatrogasno vijeće, uz suglasnost osnivača donosi:

- Statut
- Odluku o promjeni djelatnosti.

Uz Vijeće, u upravljanju i vođenju JVP CZP Poreč važnu ulogu ima i Zapovjednik koji (JVP CZP Poreč , 2017):

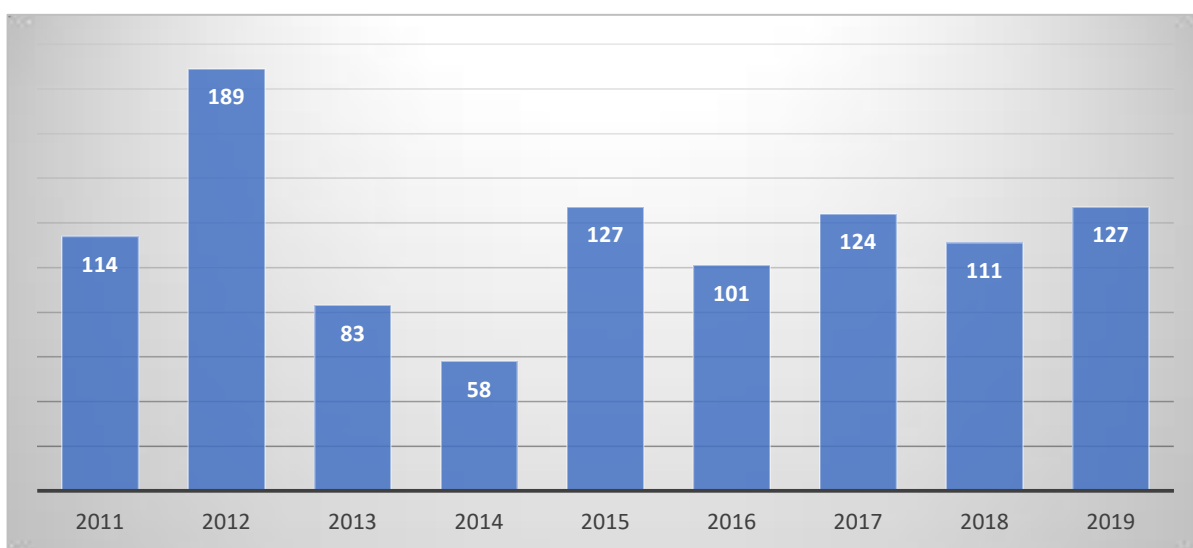
- Predlaže plan i program rada Vatrogasne postrojbe Vatrogasnom vijeću
- Predlaže financijski plan i godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana Vatrogasnom vijeću
- Predlaže nabavu roba i usluga
- Predlaže pravilnik o unutarnjem redu i radnim mjestima, Pravilnik o načinu rada, Pravilnik o radu i druge opće akte
- Organizira i vodi rad i poslovanje
- Predstavlja i zastupa Vatrogasnu postrojbu
- Poduzima sve pravne radnje u ime i za račun Vatrogasne postrojbe
- Odgovara za zakonitost rada Vatrogasne postrojbe
- Odgovara za financijsko poslovanje Vatrogasne postrojbe
- Provodi odluke Upravnog vijeća
- Obavlja sve ostale poslove koji su mu dodijeljeni pravnim aktima

Upravljanje i vođenje Javne vatrogasne postrojbe odgovoran je i zahtjevan posao, a s ciljem pravovremenog i kvalitetnog odgovora vatrogasne službe na zadaće koje se pred nju postavljaju, ulaže se u vatrogasnu operativu, tehniku i kadar. Upravo je ulaganje u naobrazbu

operativnog vatrogasnog kadra ključni čimbenik u tom smislu. Trendovi razvoja društva odavno su premašili mogućnosti da ih bilo koja vatrogasna postrojba prati u stopu zbog jednostavnog razloga što je to nemoguće financijski popratiti. Upravo stoga se i nameće potreba za cijelo životnim kontinuiranim obrazovanjem vatrogasnih kadrova. Vatrogasna postrojba Poreč ulaže značajne napore u naobrazbu svojih operativaca te dnevno provodi teoretsku i praktičnu obuku. Polazeći od saznanja da samo dobro educirani i fizički pripremljeni vatrogasac može udovoljiti izazovima današnjih vatrogasnih intervencija te polazeći od statističkih pokazatelja da je tendencija povećanja broja tehničkih intervencija naspram klasičnih intervencija gašenja požara tijekom 2019. godine kontinuirano se izvršava obučavanje i fizičko pripremanje vatrogasaca postrojbe. Također, kontinuirano se izvršavaju kondicijske vježbe i to u vršenju svih vrsta intervencija uz upotrebu izolacijskih aparata za zaštitu dišnih organa i rad na visini uključujući upotrebu vatrogasnih ljestvi i samoizbave vatrogasaca.

Statistika ukazuje kako je intervencija iz godina u godinu sve više. Tijekom 2011. godine JVP CZP Poreč bilježila je ukupno 308 intervencija, da bi se ta brojka u 219. godini popela na 511 intervencija.

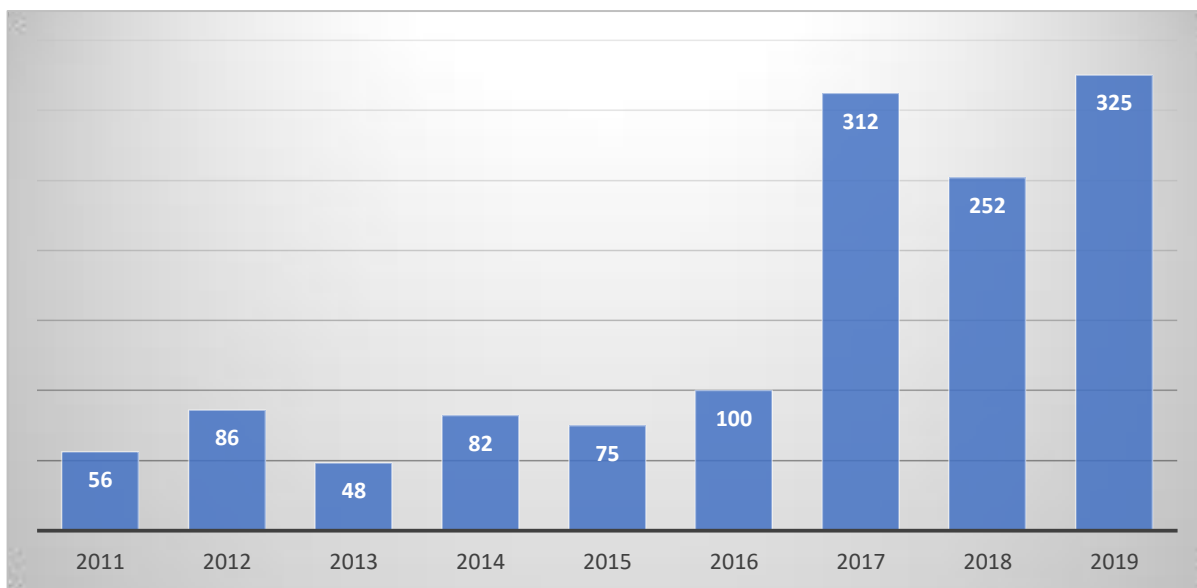
Grafikon 1. Statistika požara 2011-2019

Izvor: JVZP CZP Poreč, 2020. *Godišnji izvještaj o radu i poslovanju 2019*, Poreč : JVZP CZP Poreč.

Kako je vidljivo iz Grafikona 1., broj požara u promatranim godinama značajno varira, dok tehničke intervencije bilježe kontinuirani rast.

Grafikon 2. Statistika tehničkih intervencija 2011-2019

Izvor: JVZP CZP Poreč, 2020. *Godišnji izvještaj o radu i poslovanju 2019*, Poreč : JVZP CZP Poreč.

Iz cjelokupnog prikaza i analize vidljivo je kako je upravljanje i vođenje Javne vatrogasne postrojbe u skladu sa zakonodavnim okvirom na državnoj razini, kao i s Statutom i ostalim aktima na razini javne vatrogasne postrojbe. Također, upravljanje i vođenje može se smatrati usklađenim sa zahtjevima na terenu. Drugim riječima, vatrogastvo na području Poreča kvalitetno i dobro funkcionira. Vatrogasna postrojba Poreč konstantno se kvalitetno oprema i usavršava svoje vatrogasce kako bi efikasno i brzo mogli djelovati u bilo kakvoj intervenciji. Osim toga, tokom cijele godine organiziraju se vježbe i edukacije, ne samo za vatrogasce već i za građanstvo s ciljem povećanja kvalitete djelovanja u slučaju nesreće. Tokom ljetnih mjeseci prilikom povećanog rizika od požara preventivno se organiziraju vatrogasne ophodnje i osmatračnice kako bi se smanjio rizik nastanka požara. Također tokom ljetnih mjeseci zbog povećanog broja turista povećava se i broj intervencija, zbog čega JVP CZP Poreč svake godine zapošljava sezonske radnike kako bi se ojačale smjene, a samim time i efikasnost intervencija.

Kako bi se realizirali svi planovi u sklopu programa, JVP CZP Poreč projicira financijska sredstva za 2021. i 2022. godinu kako je prikazano u nastavku.

Tablica 1. Planirana financijska sredstva za realizaciju programa

Aktivnost/projekcija	2021.	2022.
Osnovna djelatnost vatrogastva – minimalni standard	3.667.177	3.667.177
Osnovna djelatnost vatrogastva – iznad minimalnog standarda	2.964.323	3.072.323
Nabava opreme i sanacija garažnog prostora JVP	837.000	572.000
UKUPNO	7.468.500	7.311.500

Izvor: Interni dokumenti JVP CZP Poreč

Za utvrđivanje ciljeva provedbe programa pratit će se slijedeći pokazatelji uspješnosti:

- Broj intervencija
- Preventivne aktivnosti
- Nabavka osobne zaštitne opreme
- Nabavka posebnih i ostalih vatrogasnih alata i tehnike
- Redovno održavanje

Javna vatrogasna postrojba Centar za zaštitu od požara Poreč izvršava svoj Financijski plan unutar proračuna Grada Poreča, kao Proračunski korisnik i odgovorna je za racionalno upravljanje prihodima i rashodima istog.

3.5. Budućnost Javne vatrogasne postrojbe "Centar za zaštitu od požara" Poreč

Vatrogastvo na području Grada Poreča dobro je organizirano, međutim s obzirom na neprestani razvoj grada, važno je razmišljati o budućnosti. Obzirom da broj stanovnika tijekom godina konstantno raste, kao i područje samog Grada Poreča, bilo bi dobro razmišljati o povećanju broja zaposlenih u JVP CZP Poreč. U optimalnim uvjetima postepeno bi se

tijekom godina povećavao broj vatrogasaca po smjenama, u skladu sa potrebama. Također, obzirom na veliko povećanje broja stanovnika tijekom ljetnih mjeseci, kao i gustoće prometa, poželjno je formiranje vatrogasne ispostave u ruralnim područjima Poreštine. Na taj bi se način ubrzao dolazak vatrogasaca na rubna područja, kao i na područje Istarskog ipsilona.

Tehnološki napredak predstavlja velike mogućnosti, ali i izazove za različita područja djelovanja, među kojima je svakako i vatrogastvo. Kako bi intervencije bile efikasno odrađene potrebno je konstantno i pravovremeno obrazovanje profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasaca. Bilo bi dobro da se vatrogasci po pojedinim javnim postrojbama usko specijaliziraju za pojedina područja djelovanja (npr. šumski i strukturni požari, spašavanje sa visina i dubina, spašavanje na moru, itd.) te da putem internih edukacija mogu dalje širiti stečeno znanje i iskustva. Također, poželjno je da se pojedina dobrovoljna vatrogasna društva sa područja Područne vatrogasne zajednice Poreč specijaliziraju za pojedina područja djelovanja kako bi mogli stručno i kvalitetno asistirati profesionalnim vatrogascima JVP CZP Poreč prilikom većih intervencija.

Nadalje, potrebna je konstantna nabava novih vatrogasnih vozila i opreme. U optimalnim uvjetima JVP CZP Poreč bi, svakih pet do sedam godina, nabavljao po jedno novo vatrogasno vozilo, u skladu s potrebama i postojećim stanjem voznog parka. Na taj bi način vatrogasna postrojba uvijek imala relativno novi vozni park, dok bi se rashodovana vozila koja su još u dobrom stanju donirala dobrovoljnim vatrogasnim društvima. Budući da se DVD-i teško mogu samostalno opremiti, na taj bi način i oni imali vozila i opremu u dobrom stanju.

Za kraj, od velike je važnosti unaprijediti postojeći sustav video nadzora, budući da se isti pokazao kao iznimna pomoć pri lociranju požara, kao i sagledavanju opsega samog požara. Poželjno je povećanje broja kamera te unaprijeđenje tehničkih mogućnosti istih, sve s ciljem pravovremenog uočavanja požara.

4. ZAKLJUČAK

Predmet ovog završnog rada bio je upravljanje i vođenje odabrane Javne vatrogasne postrojbe "Centar za zaštitu od požara" Poreč. Kroz rad se također dao detaljan uvid u organizaciju, vođenje i upravljanje odabrane Javne vatrogasne postrojbe, kao i o budućnosti iste. Nadalje, u radu se dao i širi uvid u upravljanje i vođenje javnih vatrogasnih postrojbi na razini Republike Hrvatske. Središnji državni ured za vatrogastvo na području Republike Hrvatske danas je Hrvatska vatrogasna zajednica. U Hrvatsku vatrogasnu zajednicu udružuju se sve profesionalne postrojbe, profesionalne postrojbe u gospodarstvu kao i dobrovoljne vatrogasne postrojbe. Hrvatska vatrogasna zajednica zapravo predstavlja zajednicu svih postrojbi, međusobno povezanih preko županijskih vatrogasnih zajednica, odnosno područnih vatrogasnih zajednica i vatrogasnih zajednica općina i gradova. Prema podacima Hrvatske vatrogasne zajednice, na području Republike Hrvatske djeluje 65 javnih vatrogasnih postrojbi sa 2351 profesionalnih vatrogasaca. Također djeluje i 1788 Dobrovoljnih vatrogasnih društva sa okvirno 40035 dobrovoljnih vatrogasaca, kao i četiri Državne intervencijske postrojbe koje su smještene u Zadru, Šibeniku, Splitu i Dubrovniku. Krovni Zakon kojim se uređuje vatrogastvo u RH je Zakon o vatrogastvu kao i Zakon o zaštiti od požara. Upravljanje i vođenje javnih vatrogasnih postrojbi u RH regulirano je Zakonom o vatrogastvu. Prema Zakonu, javnom vatrogasnom postrojbom upravlja vatrogasno vijeće, a čiji članovi se biraju na mandat od pet godina.

Vatrogastvo na području Poreštine ima dugu tradiciju te se već 1893. godine osniva civilna vatrogasna jedinica po nalogu tadašnjeg kralja. Na području Poreštine djeluje Područna vatrogasna zajednica Poreč u kojoj su, osim Javne vatrogasne postrojbe Poreč, udruženi i DVD „Lampo“ Tar-Vabriga, DVD „Vitis“ Vižinada, DVD „Grom“ Kaštelir-Labinci, DVD „Plamen“ Višnjan, DVD „Castrum“ Sveti Lovreč i DVD Vrsar. Djelatnosti Javne vatrogasne postrojbe dijele se vatrogasne i druge djelatnosti. Formacijske jedinice vatrogasne postrojbe čine vatrogasna postaja, vatrogasna ispostava, vatrogasna smjena, vatrogasno odjeljenje i vatrogasna grupa. Javna vatrogasna postrojba Poreč broji ukupno 32 zaposlenih, od toga 29 vatrogasaca, jednog rukovoditelja službe financija, jednog

administrativno - računovodstvenog referenta te jedne spremačice. Vatrogasnu postrojbu predstavlja i zastupa Zapovjednik. Vatrogasni zapovjednik postrojbe rukovodi radom postrojbe, predstavlja postrojbu, usklađuje zadaće i rad smjenama, kao i ostale poslove predviđene zakonom. Vatrogasci u javnoj vatrogasnoj postrojbi Poreč organizirani su u četiri smjene koje djeluju po sistemu turnusa 12/24; 12/48, odnosno 12 sati rada i 24 sata odmora, zatim 12 sati rada i 48 sati odmora. Voditelj odjeljenja nadzire spremnost i urednost radnika, proziva prisutne, čita dnevnu zapovijed, raspored službe i prenosi ostale obavijesti. Operativno dežurstvo vrše vatrogasci prema rasporedu.

Zaključno, upravljanje i vođenje javne vatrogasne postrojbe uređeno je Zakonom o vatrogastvu, Sporazumom o osnivanju i Statutom, dok se unutarnje ustrojstvo Javne vatrogasne postrojbe uređuje Statutom i Sporazumom o osnivanju. Upravljanje i vođenje Javne vatrogasne postrojbe odgovoran je i zahtjevan posao, a s ciljem pravovremenog i kvalitetnog odgovora vatrogasne službe na zadaće koje se pred nju postavljaju, ulaže se u vatrogasnu operativu, tehniku i kadar. Vatrogastvo na području Poreča kvalitetno i dobro funkcionira. Vatrogasna postrojba Poreč konstantno se kvalitetno oprema i usavršava svoje vatrogasce kako bi efikasno i brzo mogli djelovati u bilo kakvoj intervenciji.

5. POPIS LITERATURE

Hrvatska enciklopedija, 2021. *Vatrogastvo*, Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža.

HVZ, 2020. *Zakoni i propisi*. [Mrežno] Dostupno na: <https://hvz.gov.hr/pristup-informacijama/zakoni-i-propisi/87> [3 travnja 2021].

HVZ, 2021. *O nama*. [Mrežno] Dostupno na: <https://hvz.gov.hr/o-nama/9> [2 travnja 2021].

HVZ, 2021. *Provedbeni program HVZ 2021.-2024.*. [Mrežno] Dostupno na: <https://hvz.gov.hr/UserDocsImages//dokumenti/Strategije%20i%20planovi//Provedbeni%20program%20HVZ-a%202021.%20do%202024.g.pdf> [2 travnja 2021].

Istarska enciklopedija, 2020. *Poreština*. [Mrežno] Dostupno na: <http://istra.lzmk.hr/clanak.aspx?id=2167> [4 travnja 2021].

JVP CZP Poreč, 2017. *Statut*, Poreč: JVP CZP Poreč.

JVP CZP Poreč, 2017. *Sporazum o osnivanju javne ustanove*, Poreč: JVP CZP Poreč.

JVP CZP Poreč, 2019. *Vatrogastvo na Poreštini*. [Mrežno] Dostupno na: <http://vatrogasci-porec.hr/vatrogastvo-na-porestini/> [19 Ožujka 2021].

JVP CZP Poreč, 2020. *Aneks I Sporazumu o osnivanju javne ustanove*, Poreč: JVP CZP Poreč.

JVZP CZP Poreč, 2020. *Godišnji izvještaj o radu i poslovanju 2019*, Poreč: JVZP CZP Poreč.

Muzej hrvatskog vatrogastva, 2019. *Povijest hrvatskog vatrogastva*. [Mrežno] Dostupno na: <https://mhv.hr/povijest-hrvatskog-vatrogastva/> [29 ožujka 2021].

Narodne novine, NN 125/2019. *Zakon o vatrogastvu*, Zagreb: narodne novine.

Poropat Pustijanac, E., 2016. *Na vatrenoj liniji: povijest porečkog vatrogastva*. Poreč: Zavičajni muzej Poreštine.

6. POPIS KRATICA

HVZ	Hrvatska vatrogasna zajednica
RH	Republika Hrvatska
JVP CZP	Javna vatrogasna postrojba Centar za zaštitu od požara
NN	Narodne novine

7. POPIS TABLICA, GRAFIKONA, SHEMA I SLIKA

Tablica 1. Planirana financijska sredstva za realizaciju programa	31
Grafikon 1. Statistika požara 2011-2019	29
Grafikon 2. Statistika tehničkih intervencija 2011-2019	30
Shema 1. Članovi vatrogasnog vijeća javnih vatrogasnih postrojbi sa sjedištem u županiji ...	11
Shema 2. Prikaz ustrojstva JVP CZP Poreč	19
Slika 1. Središnji odbor Hrvatsko-slavonske vatrogasne zajednice koji je 1895 G. S. Deželića proglasio „ocem hrvatskog vatrogastva“, 1895.	4
Slika 2. Organizacijska struktura HVZ-a	6
Slika 3. Udruživanje vatrogasnih postrojbi	7
Slika 4. Porečki vatrogasci	14
Slika 5. Teritorij djelovanja JVP Poreč	16
Slika 6. Javna vatrogasna postrojba "Centar za zaštitu od požara" Poreč	18
Slika 7. Prikaz smjena u JVP CZP Poreč	20
Slika 8. Prikaz rasporeda vježbi i tjednih aktivnosti	24
Slika 9. Vatrogasci JVP CZP Poreč na intervenciji.....	26